

Inštrukcie k predanalytickej fáze vyšetrenia (odber biologického materiálu) na toxikologické vyšetrenie

1. Vyšetrenie alkoholu metódou plynovej chromatografie:

Odber minimálne **10 ml - 12 ml krvi** do skúmavky bez prídavného činidla (separátora), po vrch uzáveru.

Odberový systém VACUTAINER: sérová skúmavka neutrál – červená (6 ml) 2x

Odberový systém VACUETTE: sérová skúmavka biela (6 ml) 2x

Odberový systém SARSTEDT: sérová skúmavka neutrál – biela (7,5 ml) 2x

2. Vyšetrenie iných prchavých látok metódou plynovej chromatografie:

Odber minimálne **10 ml - 12 ml krvi** do skúmavky bez prídavného činidla (separátora), po vrch uzáveru.

Odberový systém VACUTAINER: sérová skúmavka neutrál – červená (6 ml) 2x

Odberový systém VACUETTE: sérová skúmavka biela (6 ml) 2x

Odberový systém SARSTEDT: sérová skúmavka neutrál – biela (7,5 ml) 2x

(Dôležité upozornenie!!!: v žiadnom prípade odber krvi, prípadne moču nevykonať do skúmavky SARSTED s hnedým uzáverom- falošná pozitivita toluénu)

3. Imunochromatografický screening drog a liečiv v moči (orientačné vyšetrenie OPL a liečiv, pozitívitu je potrebné potvrdiť inou konfirmačnou metódou)

Odber minimálne **5 ml moču** do skúmavky bez prídavného činidla (separátora).

Odberový systém VACUTAINER: sérová skúmavka neutrál – červená (6 ml)

Odberový systém VACUETTE: sérová skúmavka biela (6 ml)

Odberový systém SARSTEDT: sérová skúmavka neutrál – biela (7,5 ml)

Močová skúmavka (15 ml)

4. Dôkaz a potvrdenie omamných a psychotropných látok konfirmačnou metódou (GC MS, LC MS ap.) v krvi a v moči:

Odber minimálne **10 ml - 12 ml krvi** do skúmaviek bez prídavného činidla (separátora).

Odberový systém VACUTAINER: sérová skúmavka neutrál – červená (6 ml) 2x

Odberový systém VACUETTE: sérová skúmavka biela (6 ml) 2x

Odberový systém SARSTEDT: sérová skúmavka neutrál – biela (7,5 ml) 2x

Minimálne **15 ml moču** do močovej skúmavky (15 ml) alebo dve skúmavky bez prídavného činidla (separátora) ako u krvi.

5. Vyšetrenie kyseliny mravčej metódou plynovej chromatografie:

Močová skúmavka (15 ml)

6. Vyšetrenie COHb spektrofotometrom podľa Volfa

Krv odobratá do citrátového tlmivého roztoku (pufri)

7. Vyšetrenie kyseliny hippurovej v moči spektrofotometricky

Močová skúmavka (15 ml)

8. Vyšetrenie materiálu na prítomnosť spór húb mikroskopicky:

Dôkaz spór húb sa vykonáva z týchto materiálov: surové huby, pokrm, žalúdočný obsah, stolica. (V prípade biologického materiálu je potrebné tento odobrať pred aplikáciou aktívneho uhlia, ktoré môže analýzu znehodnotiť.)

Pokyny pre samotné vykonanie odberu biologického materiálu:

- a) Krv odobrať z laktovej žily, čo najskôr, do jednorázových odberových pomôcok (uvedené plastové skúmavky).
- b) Kožu pred odberom dezinfikovať vhodným dezinfekčným prostriedkom, ktorý neobsahuje alkohol ani iné prchavé látky.
- c) Plnú označenú odberovú skúmavku uzavrieť, zabezpečiť, aby nedošlo k jej vytečeniu.

Požiadavky pre príjem biologického materiálu:

- a) **Vzorku čo najskôr po odbere doručiť do toxikologického laboratória.** V prípade, že vzorka bude doručená v iný deň, ako je dátum odberu biologického materiálu, táto musí byť do času doručenia správne a bezpečne uskladnená (chladnička: 0 až +4 °C), aby nemohlo dôjsť k jej výmene, prípadne k znehodnoteniu. Za uskladnenie vzorky pred doručením do laboratória zodpovedá žiadateľ toxikologického vyšetrenia.
- b) Pri doručení biologického materiálu musí byť jeho súčasťou správne vyplnená žiadanka na akútne toxikologické vyšetrenie, ktorá sa nachádza na stránke úradu (<http://www.udzs-sk.sk/podmienky-toxikologicky-vysetreni>)
- c) Žiadanka musí obsahovať:
 - meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko vyšetrovanej osoby,
 - žiadateľa vyšetrenia (polícia, lekár, zamestnávateľ, súkromná osoba ap.), ktorý je povinný svojou pečiatkou a podpisom žiadanku označiť (v prípade vyšetrenia na vlastnú žiadosť vyšetrovaného, tento musí na žiadanke svojím podpisom potvrdiť úhradu hotových nákladov spojených s vyšetrením),
 - adresu žiadateľa (polícia, lekár, zamestnávateľ, súkromná osoba ap.),
 - dátum a čas odberu biologického materiálu,
 - označenie požadovaného vyšetrenia.
- d) Odberová nádoba musí obsahovať: meno, priezvisko a dátum narodenia vyšetrovanej osoby, dátum a čas odberu biologického materiálu. Tieto údaje musia súhlasiť s údajmi na žiadanke o akútne toxikologické vyšetrenie.